

T. B. M. M. (S. Sayısı : 117)

Armonize Mal Tanımı ve Kodlama Sistemi ile İlgili Uluslararası Sözleşmeye Katılmamızın Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri ve Plan ve Bütçe Komisyonları Raporları (1/502)

T. C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Genel Müdürlüğü

20.10.1988

Sayı : K. K. Gn. Md. 07/101-2204/04525

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığınca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulunca 16.10.1988 tarihinde kararlaştırılan «Armonize Mal Tanımı ve Kodlama Sistemi ile İlgili Uluslararası Sözleşmeye Katılmamızın Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı» ile gerekçesi ekte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Turgut Özal

Başbakan

GENEL GEREKÇE

TBMM'nin 7 Ocak 1955 tarih ve 6449 sayılı Kanun ile tasdik ettiği Gümrük Tarifelerindeki Eşya Tasnif Nomanklatürüne Mütedair Mukavelename'nin ekinde yer alan ve Brüksel Nomanklatürü olarak adlandırılan dörtlü sayısal koda dayalı sistem artık ihtiyaca cevap verememektedir. Üstelik, Brüksel Nomanklatürüne ABD gibi büyük bazı ticarî güçlerin taraf olmamaları da yıllarca büyük bir eksiklik ve çeşitli güçlükler yaratıcı bir unsur olarak hissedilmiştir.

Dünya çapında amaç uluslararası ticarî mübadeleleri ve müzakereleri kolay yapılabilir hale getirmek olduğundan, Gümrük İşbirliği Konseyi yıllar süren bir çalışma sonucu Armonize Mal Tanımlama ve Kodlama sistemi ile ilgili Uluslararası Sözleşmeyi hazırlamıştır.

Başka bir deyişle, bu Sözleşme ile esas olarak, uluslararası ticaretle ilgili istatistiklerin toplanması, mukayesesi ve analizi kolaylaştırılmak istenmiş; mübadelelerde malın bir sınıflandırma sisteminden diğerine geçerken yeniden tanımlanmasından, sınıflandırılmasından ve tekrar kodlanmasından doğan masrafı azaltmak ve ticarî belgelerin standardizasyonu ve verilerin aktarılmasını basitleştirilmek arzulanmıştır.

Öte yandan, teknolojiye ve uluslararası ticarî yapılarıdaki gelişmeler Brüksel Nomanklatüründe geniş çapta değişiklikler gerektirmiştir. Gerçekten, Hükümetler ve ti-

cari çevrelerce gümrük tarifeleri ve istatistik amaçları için gerekli detaylar Brüksel Nomanklatüründe verilenlerin çok üstünde bir artış göstermiştir. Bu nomanklatürün çeşitli nakliye şekillerine ilişkin istatistikler ve navlun tarifeleri için de kullanılmamış ve ithalat ve ihracat ile üretim istatistikleri arasında bağlantı kurulması imkânını verememiştir.

Yukarıda sayılan nedenlerle hazırlanan ve uygulanmakta olan çeşitli nomanklatürleri de armonize eden yeni sözleşmeye bu itibarla kısaca Armonize Sistem denilmektedir.

Armonize Sistem Sözleşmesine halen en büyük ticarî partönerlerimiz dahil 43 devlet taraf olmuş bulunmaktadır.

Türkiye'nin dışı açılma politikaları ve AT'a tam üyelik müracaatı dikkate alındığında bu sisteme katılması kaçınılmaz olmaktadır. Kaldı ki bu gerekçeler mevcut olmasa dahi Türkiye boyutunda bir ülkenin uluslararası ticarî ilişkiler açısından bir an önce Armonize Sisteme katılması gerektiği takdir buyurulacaktır. Söz konusu sistem Hükümetimize ticarî ilişkilerini yürütmede ve istatistikleri derlemede büyük kolaylık sağlayacak ve ihracat hacmini genişletme imkânını verecektir. Ayrıca, gümrük tarifelerinin tespiti açısından da Armonize Sistem daha detaylı bir çalışmaya elverişlidir.

Türkiye AT ile yürüttüğü temaslarda ve GATT başta olmak üzere muhtelif uluslararası forumlarda 1 Ocak 1989'dan itibaren Armonize Sisteme katılma niyetini açıklamış; ayrıca, bu yönde Hükümetimizce bir prensip kararı alınmıştır.

Armonize Sistem Sözleşmesine katılmamızı müteakip alınacak tedbirler ve gerekli düzenlemelerle ilgili çalışmalar da yıllardır ilgili makamların katılımı ile kurulan Komisyonlarda ele alınmış ve sonuçlandırılma aşamasına getirilmiştir.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1. — Armonize Mal Tanımı ve Kodlama Sistemi ile İlgili Uluslararası Sözleşme'nin 12 nci maddesi, bu Sözleşmeye Âkit taraf olabilme usullerini düzenlemektedir. Anılan maddenin 1 numaralı paragrafının (c) bendi ise, Sözleşmenin imzaya açık tutulması sona erdikten sonra bu Sözleşmeye katılmaya imkân vermektedir. Bu itibarla Türkiye, mezkûr (b) bendinin tanıdığı kolaylıktan yararlanmak suretiyle Sözleşmeye katılmaktadır.

Genel Gerekçe'de belirtildiği gibi, Türkiye, AT ile yürüttüğü temaslarda ve GATT başta olmak üzere çeşitli uluslararası forumlarda 1 Ocak 1989 tarihinden itibaren Armonize Sisteme katılma niyetini açıklamış bulunduğundan, anılan Sözleşmenin ülkemiz açısından uygulanma tarihi de 1 Ocak 1989 olarak tespit edilmektedir.

Madde 2. — Sözleşme'ye taraf olmamız dolayısıyla doğabilecek uluslararası yükümlülükler konusunda gerekli tedbirlerin alınması hususunda Bakanlar Kurulu yetkili kılınmaktadır.

Madde 3. — Kanunun yayımı tarihinde yürürlüğe gireceği açıklanmaktadır.

Madde 4. — Kanun hükümlerinin Bakanlar Kurulunca yürütüleceği belirtilmektedir.

Dışışleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Dışışleri Komisyonu

Esas No. : 1/502

24.10.1988

Karar No. : (1-2) 32

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

«Armonize Mal Tanımı ve Kodlama Sistemi Hakkında Uluslararası Sözleşmeye Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı» Komisyonumuzun 24.10.1988 Tarihli 1-2/3 Sayılı Birleşiminde Dışışleri Bakanlığı, Maliye ve Gümrük Bakanlığı, Başbakanlık Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı, Başbakanlık Hazine ve Dışışicaret Müsteşarlığı temsilcilerinin katılmalarıyla tetkik ve müzakere edildi.

Tasarının gerekçesinde de belirtildiği gibi teknolojideki ve uluslararası ticarî ya-pılardaki değişmeler ile Türkiye'nin dışa açılma politikaları ve AT'a tam üyelik müracaatı dikkate alındığında, bu sisteme katılmak kaçınılmaz olduğundan, Sözleşme Komisyonumuzca da usulüne uygun şekilde görüşülmüş ve başlığı «Uyumu Sağlanmış Mal Tanımı ve Kodlama Sistemi Hakkında Uluslararası Sözleşmeye Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı» olarak, 1 inci Madde «Gümrük İşbirliği Konseyi tarafından hazırlanarak 14 Haziran 1983 Tarihinde Brüksel'de kabul edilen ve 10 Haziran 1985 Tarihinde imzaya açılan Uyumu Sağlanmış Mal Tanımı ve Kodlama Sistemi Hakkında Uluslararası Sözleşme'ye, bu Sözleşmenin 12 nci Maddesinin 1 (c) bendi hükmü uyarınca 1 Ocak 1989 Tarihinden geçerli olmak üzere katılmamız uygun bulunmuştur,» olarak, 2 nci Maddede de buna paralel değişlik yapılarak kabul edilmiştir.

Raporumuzun ve Komisyon Üyelerinin imza belgesinin parafli ve mühürlü ikişer nüshası Plan ve Bütçe Komisyonuna tevdi buyurulmak üzere Başkanlığa saygıyla arz olunur.

Başkan
M. Vehbi Dinçerler
Hatay
Üye
Göksel Kalaycıoğlu
Ankara
Üye
H. Cahit Aral
Elazığ
Üye
Ersin Taranoğlu
Sakarya

Kâtip
H. Adnan Tutkun
Amasya
Üye
Aycan Çakıroğulları
Denizli
Üye
H. Cavit Erdemir
Kütahya
(İmzada bulunamadı)
Üye
Ali Rifkı Atasever
Tekirdağ

Üye
Ali Şakir Ergin
Yozgat

Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Plan ve Bütçe Komisyonu

27 . 10 . 1988

Esas No. : 1/502

Karar No. : 49

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığınca hazırlanarak 20.10.1988 tarihinde Bakanlar Kurulunca Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan ve ön havalesi gereği Dışişleri Komisyonunda görüşülerek kabul edildikten sonra 24.10.1988 tarihinde Komisyonumuza havale edilen «Armonize Mal Tanımı ve Kodlama Sistemi Hakkında Uluslararası Sözleşmeye Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı» Komisyonumuzun 26.10.1988 tarihinde yaptığı 43 üncü birleşimde Dışişleri Bakanlığı, Maliye ve Gümrük Bakanlığı ve Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı temsilcilerinin de katılımıyla görüşülmüştür.

Tasarı ve gerekçesi incelendiğinde, şu anda yürürlükte olan ve Brüksel Nomenklatürü olarak adlandırılan dörtlü sayısal koda dayalı sistemin teknolojiye ve uluslararası ticari yapılardaki gelişmeler nedeniyle artık ihtiyaca cevap vermediği anlaşılmaktadır.

Bu nedenle, Gümrük İşbirliği Konseyi tarafından yıllar süren bir çalışma sonucu Armonize Mal Tanımlama ve Kodlama Sistemi ile ilgili Uluslararası Sözleşme hazırlanmıştır.

Teknolojiye ve uluslararası ticari yapılardaki değişimler ile ülkemizin dışa açılma politikaları ve Avrupa Topluluğuna tam üyelik müracaatı dikkate alındığında bu sisteme katılmanın kaçınılmaz olduğu görülmektedir.

Tasarı ve gerekçesi Komisyonumuzca da olumlu bulunarak Dışişleri Komisyonu metni esas alınmak suretiyle maddelerinin görüşülmesine geçilmiştir.

Tasarı metninin 1 ve 2 nci maddeleri ile başlığında yer alan ancak, Dışişleri Komisyonunda çıkarılarak yerine «Uyumu Sağlanmış» ibaresi konan «Armonize» kelimesi, uluslararası platformlarda yaygın bir şekilde kullanılması ve Maliye ve Gümrük Bakanlığınca hazırlanan dokümanlarda da yer alması nedeniyle yeniden metne eklenmiş, «Uyumu Sağlanmış» ibaresi de «Armonize» kelimesinden sonra gelmek ve parantez içinde yazılmak suretiyle metinde muhafaza edilmiştir. Hükümetin sunduğu Sözleşme metninde ise, Komisyonun herhangi bir değişiklik yapması hususu mümkün görülmemiştir.

Ayrıca, Dışişleri Komisyonu metninin 2 nci maddesinde yer alan «... almak ve gerekli düzenlemeleri yapmak...» ibaresi, «... alınması ve gerekli düzenlemelerin yapılması...» şeklinde değiştirilmiştir.

Dışişleri Komisyonu metninin 1 ve 2 nci maddeleri yukarıda belirtilen değişikliklerle, yürürlük ve yürütmeye ilişkin 3 ve 4 üncü maddeleri ise aynen kabul edilmiştir.

1 ve 2 nci maddelerde yapılan değişikliğe paralel olarak başlık yeniden düzenlenmiştir.

Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan
Kemal Akkaya
Samsun
Sözcü
İsmail Şengün
Denizli
Mehmet Ali Bilici
Adana
Nihat Türker
Afyon
İmzada bulunamadı.
Hazım Kutay
Ankara
Nabi Sabuncu
Aydın
Mehmet Seven
Bilecik
Muzaffer Arıcı
Denizli

Mehmet Kahraman
Erzurum
Abdulkadir Ateş
Gaziantep
H. Orhan Ergüder
İstanbul

N. Kemal Zeybek
İstanbul
S. Halil Özsoy
Kayseri
Saffet Sert
Konya
İmzada bulunamadı.
Cemal Seymen
Nevşehir
Birsel Sönmez
Niğde
Şakir Şeker
Sivas

Başkanvekili
İlhan Aşkın
Bursa
Kâtip Üye
Kadir Demir
Konya
Mehmet Deliceoğlu
Adıyaman
Onural Şeref Bozkurt
Ankara

İbrahim Demir
Antalya
Fenni İslimyeli
Balıkesir
Ünal Akkaya
Çorum
Togay Gemalmaz
Erzurum
İmzada bulunamadı.
Erol Zeytinoglu
Eskişehir
Abdullah Aykon Doğan
Isparta
Mehmet Moğultay
İstanbul
İmzada bulunamadı.
Birgen Keleş
İzmir
Şevki Göğüsger
Kırşehir
Sümer Oral
Manisa

Mahmut Öztürk
Niğde
İdris Arıkan
Siirt
Enis Tütüncü
Tekirdağ

Tevfik Ertüzün
Zonguldak
İmzada bulunamadı.

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

**Armonize Mal Tanımı ve Kodlama Sistemi ile İlgili Uluslararası Sözleşmeye
Katılmamızın Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı**

MADDE 1. — Gümrük İşbirliği Konseyi tarafından hazırlanarak 14 Haziran 1983 tarihinde Brüksel'de kabul edilen «Armonize Mal Tanımı ve Kodlama Sistemi ile İlgili Uluslararası Sözleşme'ye, bu Sözleşme'nin 12 nci maddesinin 1 (c) bendi hükümleri uyarınca 1 Ocak 1989 tarihinden geçerli olmak üzere katılmamız uygun bulunmuştur.

MADDE 2. — Armonize Mal Tanımı ve Kodlama Sistemi ile İlgili Uluslararası Sözleşmeye taraf olunması sebebiyle doğacak uluslararası yükümlülükler için tedbir almak ve gerekli düzenlemeleri yapmak hususunda Bakanlar Kurulu yetkilidir.

**DIŞIŞLERİ KOMİSYONUNUN
KABUL ETTİĞİ METİN**

Uyumu Sağlanmış Mal Tanımı ve Kodlama Sistemi Hakkında Uluslararası SözlöŐmeye Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

MADDE 1. — Gümrük İŞbirliği Konseyi tarafından hazırlanarak 14 Haziran 1983 tarihinde Brüksel'de kabul edilen ve 10 Haziran 1985 tarihinde imzaya açılan «Uyumu Sağlanmış Mal Tanımı ve Kodlama Sistemi Hakkında Uluslararası SözlöŐme» ye, bu sözlöŐmenin 12 nci maddesinin 1 (c) bendi hükmü uyarınca 1 Ocak 1989 tarihinden geçerli olmak üzere katılmamız uygun bulunmuştur.

MADDE 2. — Uyumu Sağlanmış Mal Tanımı ve Kodlama Sistemi Hakkında Uluslararası SözlöŐmeye taraf olunması sebebiyle doğacak yükümlölükler için tedbir almak ve gerekli düzenlemeleri yapmak hususunda Bakanlar Kurulu yetkilidir.

**PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONUNUN
KABUL ETTİĞİ METİN**

Armonize (Uyumu Sağlanmış) Mal Tanımı ve Kodlama Sistemi Hakkında Uluslararası SözlöŐmeye Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

MADDE 1. — Gümrük İŞbirliği Konseyi tarafından hazırlanarak 14 Haziran 1983 tarihinde Brüksel'de kabul edilen ve 10 Haziran 1985 tarihinde imzaya açılan «Armonize (Uyumu Sağlanmış) Mal Tanımı ve Kodlama Sistemi Hakkında Uluslararası SözlöŐme» ye, bu sözlöŐmenin 12 nci maddesinin 1 (c) bendi hükmü uyarınca 1 Ocak 1989 tarihinden geçerli olmak üzere katılmamız uygun bulunmuştur.

MADDE 2. — Armonize (Uyumu Sağlanmış) Mal Tanımı ve Kodlama Sistemi Hakkında Uluslararası SözlöŐmeye taraf olunması sebebiyle doğacak yükümlölükler için tedbir alınması ve gerekli düzenlemelerin yapılması hususunda Bakanlar Kurulu yetkilidir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

MADDE 3. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

16 . 10 . 1988

Başbakan

T. Özal

Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı

İ. K. Erdem

Devlet Bakanı

A. Tenekeci

Devlet Bakanı

A. Bozer

Devlet Bakanı

A. Kahveci

Devlet Bakanı

C. Çiçek

Millî Savunma Bakanı

E. Vuralhan

Dışişleri Bakanı V.

A. Bozer

Millî Eğitim Gençlik ve Spor Bakanı

H. C. Güzel

Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanı

N. Kitapçı

Tarım Orman ve Köyîşleri Bakanı

H. H. Doğan

Sanayi ve Ticaret Bakanı

Ş. Yürür

Devlet Bakanı

K. Oksay

Devlet Bakanı

K. İnan

Devlet Bakanı

Y. B. Özal

Devlet Bakanı

M. Yazar

Adalet Bakanı

M. Topaç

İçişleri Bakanı

M. Kalemlî

Maliye ve Gümrük Bakanı

A. K. Alptemoçin

Bayındırlık ve İskân Bakanı

İ. S. Giray

Ulaştırma Bakanı

E. Pakdemirli

Çalışma ve Sos. Güvenlik Bak.

İ. Aykut

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı

F. Kurt

Kültür ve Turizm Bakanı

M. T. Titiz

(Dışışleri Komisyonunun Kabul
Ettiği Metin)

MADDE 3. — Tasarının 3 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 4. — Tasarının 4 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

MADDE 3. — Dışışleri Komisyonu metninin 3 üncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 4. — Dışışleri Komisyonu metninin 4 üncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

ARMONİZE MAL TANIMI VE KODLAMA SİSTEMİ İLE İLGİLİ ULUSLARARASI SÖZLEŞME

ÖNSÖZ

Gümrük İşbirliği Konseyi himayesinde hazırlanan bu Sözleşmeye Akit Taraflar, Uluslararası ticareti kolaylaştırmayı arzu ederek, Özellikle uluslararası ticaretle ilgili istatistiklerin toplanmasını, mukayesesini ve analizini kolaylaştırmayı arzu ederek,

Uluslararası ticarete malın bir sınıflandırma sisteminden diğerine geçerken yeniden tanımlanmasından, sınıflandırılmasından ve tekrar kodlanmasından doğan masrafı azaltmayı ve ticarî belgelerin standardizasyonu ve verilerin aktarılmasını kolaylaştırmayı arzu ederek,

Teknolojideki ve uluslararası ticarî yapılarındaki gelişmelerin, 15 Aralık 1950'de Brüksel'de akdedilen Gümrük Tarifelerinde Malların Sınıflandırılmalarına ait Nomanklatürle ilgili Sözleşmede geniş çapta değişiklikler gerektirdiğini dikkate alarak,

Ayrıca, hükümetler ve ticarî çevrelerce Gümrük Tarifeleri ve istatistik amaçları için gerekli detayların yukarıda sözü edilen Sözleşmeye ekli Nomanklatürde verilenlerin çok üstünde artış gösterdiğini dikkate alarak,

Uluslararası ticaret müzakereleri için doğru ve kıyaslanabilir verilerin önemini dikkate alarak,

Armonize Sistemin, malın çeşitli nakliye şekillerine ilişkin istatistikler ile navlun tarifeleri için kullanılmak üzere yapıldığını dikkate alarak,

Armonize Sistemin, ticarî eşya tanımı ve kodlama sistemleriyle mümkün olduğu kadar kapsamlı bir şekilde birleştirilmek üzere yapıldığını dikkate alarak,

Armonize Sistemin, ithalat ve ihracat ticarî istatistikleri ile üretim istatistikleri arasında mümkün olduğu kadar sıkı bir bağlantı kurulmasını sağlamak üzere yapıldığını dikkate alarak,

Armonize Sistemle, Birleşmiş Milletler Uluslararası Standart Ticarî Sınıflandırması (SITC) arasındaki sıkı bir ilişkinin sürdürülmesi gerektiğini dikkate alarak,

Uluslararası ticaretle ilgili çeşitli çevrelerce kullanıma uygun birleşik tarife ve istatistik nomanklatürü yoluyla yukarıda belirtilen ihtiyaçların karşılanması arzusunun dikkate alarak,

Teknolojideki ve uluslararası ticarî yapılarındaki gelişmelerin ışığı altında Armonize Sistemin güncelleştirilmesini sağlamanın önemli olduğunu dikkate alarak,

Gümrük İşbirliği Konseyince kurulan Armonize Sistem Komitesi tarafından, bu alanda yapılmış olan çalışmaları göz önünde tutarak,

Yukarıda sözü edilen Nomanklatür Sözleşmesi bu amaçların bazılarında ulaşılmada etkin bir araç olduğunu kanıtlamışsa da, bu konuda arzu edilen sonuçları elde etmede en iyi yolun yeni bir uluslararası sözleşme imzalamaya bağlı olduğunu dikkate alarak, aşağıdaki hususlarda mutabık kalmışlardır:

MADDE 1.

Tanımlar

Bu Sözleşmede :

(a) Bundan böyle «Armonize Sistem» olarak anılacak olan «Armonize Mal Tanımı ve Kodlama Sistemi» tabirinden, bu Sözleşme ekinde yer alan, pozisyonları, alt pozisyonları ve bunlara ait sayısal kodları, Bölüm, Fasıll ve Alt Pozisyon Notlarını ve Armonize Sistemin yorumu ile ilgili Genel Kuralları kapsayan Nomanklatür anlaşılır.

(b) «Gümrük Tarife Nomanklatürü» tabirinden, ithal edilen maldan gümrük vergisi alma amacıyla, Âkit Tarafın mevzuatına göre hazırlanan nomanklatür anlaşılır.

(c) «İstatistikî Nomanklatürler» tabirinden, ithalat ve ihracat ticarî istatistiklerine ilişkin verilerin toplanması için Âkit Tarafça hazırlanan mal nomanklatürleri anlaşılır.

(d) «Birleşik Tarife ve İstatistik Nomanklatürü» tabirinden, gümrük tarife ve istatistik nomanklatürlerinin bir araya getirildiği, eşyanın ithalat sırasında beyanı için Âkit Tarafından kanunen yapılması gereken nomanklatür anlaşılır.

(e) «Konseyi Kuran Sözleşme» tabirinden, 15 Aralık 1950 tarihinde Brüksel'de akdedilen, bir Gümrük İşbirliği Konseyini kuran Sözleşme anlaşılır.

(f) «Konsey» tabirinden, yukarıdaki (e) paragrafında anılan Gümrük İşbirliği Konseyi anlaşılır.

(g) «Genel Sekreter» tabirinden, Konsey Genel Sekreteri anlaşılır.

(h) «Onaylama» tabirinden, onay, kabul veya tasvip anlaşılır.

MADDE 2

Ek

İşbu Sözleşmenin Eki, bu Sözleşmenin ayrılmaz bir parçasını teşkil eder ve bu Sözleşmeye yapılan her atf Ek'ine de yapılmış sayılır.

MADDE 3

Âkit Tarafların Yükümlülükleri

1. 4 üncü Maddede belirtilen istisnalar saklı kalmak şartıyla;

(a) Bu paragrafın (c) bendi hükümleri hariç tutulmak şartıyla, her Âkit Taraf, bu Sözleşmenin kendisi için yürürlüğe girdiği tarihten itibaren kendi gümrük tarife ve istatistik nomanklatürleriyle Armonize Sistem arasında uygunluk sağlamayı taahhüt eder. Böylece kendi gümrük tarife ve istatistik nomanklatürlerinde;

(i) İlave veya değişiklik yapmaksızın Armonize Sistemin tüm pozisyonlarını ve alt pozisyonlarını, bu pozisyonlara ait sayısal kodlarla birlikte kullanmayı;

(ii) Armonize Sistemin yorumuna dair Genel Kuralları ve tüm Bölüm, Fasıll ve Alt Pozisyon Notlarını uygulamayı ve Armonize Sistemin Bölüm, Fasıll, Pozisyon ve Alt Pozisyonlarının kapsamını değiştirmeyi; ve

(iii) Armonize Sistemin sayısal düzenini takip etmeyi taahhüt eder.

(b) Ayrıca, her Âkit Taraf, Armonize Sistemin altı basamaklı koduna uygun olan ithalat ve ihracat istatistiklerini veya ticarî sır ya da ulusal emniyet gibi istisnai sebeplerin engel olmaması halinde bu seviyeden daha ileri olanını kendi insiyatifiyle yayımlar.

(c) Bu maddenin hiçbir hükmü, bir Âkit Tarafın, kendi birleşik tarife/istatistik nomanklatüründe, yukarıda (a) (i), (a) (ii), ve (a) (iii) de belirtilen yükümlülükleri yerine getirmesi şartıyla, Armonize Sistemin Alt Pozisyonlarını kendi Gümrük Tarife Nomanklatüründe kullanılmasını gerekli kılmaz.

2. Her Âkit Taraf Armonize Sistemi uygulamak için kendi millî mevzuatında bu maddenin 1 (a) paragrafında belirtilen yükümlülüklerle uygun olarak gerekli gördüğü metin uyarlamalarını yapabilir.

3. Bu maddenin hiçbir hükmü, bir Âkit Tarafın kendi Gümrük Tarife veya İstatistik Nomanklatürlerinde Armonize Sistemdekinden daha ileri seviyede mal sınıflandıran alt ayırımlar açmasını engellemez, ancak bu gibi herhangi bir alt ayırım, bu Sözleşme Ek'inde yer alan altılı sayısal koddan daha ileri bir seviyede ilave edilmeli ve kodlanmalıdır.

MADDE 4

Gelişme Yolundaki Ülkeler Tarafından Kısmî Uygulama

1. Herhangi bir Gelişme Yolundaki Âkit Taraf, kendi uluslararası ticarî yapısı veya idarî kaynaklarını nazarı dikkate alarak, Armonize Sistem Alt pozisyonlarının bazılarını veya tümünü uygulamayı gerekli gördüğü sürece erteleyebilir.

2. Bu madde hükümlerine göre Armonize Sistemi kısmen uygulamayı seçen Gelişme Yolundaki bir Âkit Taraf, bu Sözleşmenin kendi yönünden yürürlüğe girmesinden itibaren 5 yıl içinde veya 1 inci paragraf hükümleri nazarı dikkate alarak gerekli olduğu düşünülen daha uzun bir süre içinde altı basamaklı Armonize Sistemin tamamen uygulanmasına yönelik her tür çabayı sarfetmeyi kabul eder.

3. Bu madde hükümlerine göre Armonize Sistemi kısmen uygulamayı seçen Gelişme Yolundaki Âkit Taraf, herhangi bir tek tireli alt pozisyona ait iki tireli alt pozisyonların veya herhangi bir pozisyona ait tek tireli alt pozisyonların hepsini uygular veya hiçbirini uygulamaz. Kısmî uygulama yapılması halinde Armonize Sistem kodunda uygulanmayan, altıncı veya beşinci ve altıncı basamaklara sırasıyla «O» veya «OO» konulur.

4. Bu madde hükümlerine göre Armonize Sistemi kısmen uygulamayı seçen Gelişme Yolundaki bir ülke, Âkit Taraf olurken bu Sözleşmenin kendi yönünden yürürlüğe gireceği tarihte uygulamayacağı alt pozisyonlar ile bu tarihten sonra uygulayacağı alt pozisyonları Genel Sekretere bildirir.

5. Bu madde hükümlerine göre, Armonize Sistemi kısmen uygulamayı seçen herhangi bir Gelişme Yolundaki Ülke, Âkit Taraf olurken, Sözleşmenin kendileri için yürürlüğe gireceği tarihten itibaren 3 yıl içinde altı basamaklı Armonize Sistemi tamamen uygulamayı resmen taahhüt edeceğini Genel Sekretere bildirebilir.

6. Armonize Sistemi, bu madde hükümlerine göre kısmen uygulamayı seçen herhangi bir Gelişme Yolundaki Âkit Taraf Ülke, uygulanmayan alt pozisyonlarla ilgili 3 üncü maddedeki yükümlülüklerden kurtulur.

MADDE 5

Gelişme Yolundaki Ülkelere Teknik Yardım

Âkit Taraf olan Gelişmiş Ülkeler, talep üzerine Gelişme Yolundaki Ülkelere diğer konularla birlikte, personel eğitimi ve halihazırda kullandıkları Nomanklatürleri Armonize Sisteme dönüştürme konusunda mutabık kaldıkları üzere teknik yardım sağlarlar ve onlara bu şekilde düzenlenen kendi sistemlerini Armonize Sistemde yapılan değişikliklerle güncelleştirmeleri veya Sözleşme hükümlerinin uygulanması konularında tavsiyede bulunurlar.

MADDE 6

Armonize Sistem Komitesi

1. Bu Sözleşme çerçevesinde Armonize Sistem Komitesi olarak anılan ve her bir Âkit Tarafın temsilcilerinden oluşan bir Komite kurulur.

2. Bu Komite, normal olarak, senede en az 2 kere toplanır.

3. Komite Toplantıları, Genel Sekreterlikçe düzenlenir ve Âkit Taraflar aksine bir karar almadıkça, Konsey merkezinde yapılır.

4. Armonize Sistem Komitesinde her Âkit Tarafın bir oy hakkı olacaktır; fakat, bu Sözleşmenin amaçları için ve gelecekte yapılacak herhangi bir Sözleşmeye halel vermeksizin Gümrük Birlik veya Ekonomik Birlik ve bu birliğe üye devletlerden biri veya daha fazlasının Âkit Taraf olması halinde bu Âkit Taraflar birlikte sadece tek oy kullanırlar. Aynı şekilde Madde 11 (b) hükümlerine göre bir Gümrük Birliğinin veya Ekonomik Birliğinin Âkit Taraf olmaya uygun tüm üye devletleri, Âkit Taraf olduklarında tek bir oy kullanırlar.

5. Armonize Sistem Komitesi, kendi başkanını ve bir veya daha fazla başkan yardımcısını seçer.

6. Armonize Sistem Komitesi, üye oyların en az üçte iki çoğunluğuyla alınan kararlarla, iç tüzüğünü hazırlar. Bu yolla belirlenen iç tüzük, Konsey tarafından onaylanır.

7. Komite uygun bulduğu takdirde hükümetlerarası veya diğer uluslararası kuruluşları gözlemci olarak, çalışmalarına katılmaya davet eder.

8. Özellikle 7 nci maddenin 1 (a) paragrafındaki hükümler nazarı dikkate alınarak, gerekli görüldüğünde, Komite, Alt Komiteleri veya Çalışma Gruplarını kurar ve bu Alt Komitelere ve Çalışma Gruplarına üye olma, oy verme haklarını ve içtüzüklerini belirler.

MADDE 7

Komitenin Görevleri

1. Armonize Sistem Komitesi, 8. Madde hükümlerini nazarı dikkate alarak aşağıdaki görevleri yapar :

(a) Özellikle kullananların ihtiyaçlarını ve teknolojide veya uluslararası ticari yapıdaki gelişmeleri nazarı dikkate alarak, bu sözleşmede arzulanan değişikliklerin yapılmasını önermek;

(b) Armonize Sistemin yorumlanmasında yol gösterecek nitelikte Açıklayıcı Notları, Sınıflandırma Avilerini veya diğer bilgileri hazırlamak,

(c) Armonize Sistemin yorumlanmasında ve uygulanmasında yeknesaklık sağlamak amacıyla tavsiye kararları hazırlamak;

(d) Armonize Sistemin uygulanmasıyla ilgili bilgileri toplamak ve dağıtmak;

(e) Kendi inisiyatifiyle veya istek üzerine, Âkit Taraflara, Konsey üyelerine ve Komite'nin uygun göreceği hükümetlerarası veya diğer uluslararası kuruluşlara, Mal-ların Armonize Sistemde Sınıflandırılmasına ait herhangi bir meseleyle ilgili bilgi vermek veya tavsiyede bulunmak;

(f) Konseyin her dönem toplantısında önerilen değişiklikleri, Açıklayıcı Notları, Sınıflandırma Avilerini ve diğer bilgileri içeren faaliyetleriyle ilgili raporlar sunmak;

(g) Armonize Sistemle ilgili olarak Konseyin veya Âkit Tarafların gerekli gördüğü diğer görevlerini yürütmek veya yetkisini kullanmak.

2. Armonize Sistem Komitesinin bütçeye yansiyacak idarî kararları, Konseyin onayına bağlıdır.

MADDE 8

Konseyin Rolü

1. Konsey, bu Sözleşmeye ilişkin olarak Armonize Sistem Komitesi tarafından hazırlanan değişiklik önerilerini inceler ve Sözleşmeye Âkit Taraf olan herhangi bir Konsey üyesi ülkenin, sözkonusu önerilerin tamamının veya herhangi bir kısmının tekrar incelenmek üzere Komiteye gönderilmesini istememesi halinde, 16 ncı madde-deki usule göre bu önerileri Âkit Taraflara tavsiye eder.

2. 7. Maddenin 1. paragrafındaki hükümler uyarınca, Armonize Sistem Ko-mitesi, bir dönem toplantısı sırasında, Açıklayıcı Notların, Sınıflandırma Avilerinin, Armonize Sistemin yorumuna ilişkin diğer tavsiyelerin ve Armonize Sistemin Uygulanmasında ve Yorumunda tam bir yeknesaklık sağlayacak tavsiye kararlarının, ancak sözkonusu dönem toplantısının sona erdiği ayı izleyen ikinci ayın sonuna kadar, herhangi bir Âkit Tarafın, bu sorunun Konseye götürülmesini talep ettiğini Genel Sekretere bildirmemiş olması şartıyla, Konsey tarafından onaylanacağı düşünülür.

3. Bu maddenin 2 nci paragrafındaki hükümler uyarınca konunun Konseye götürülmesi halinde, Konsey Açıklayıcı Notlarını, Sınıflandırma Avilerini ve diğer bilgiler veya Tavsiye Kararlarını eğer bu Sözleşmeye Âkit Taraf olan herhangi bir Konsey Üyesinin tekrar incelenmek üzere bunların hepsini veya bir kısmını Komiteye göndermeyi talep etmezse, onaylar.

MADDE 9

Gümrük Vergi Oranları

Âkit Taraflar, bu Sözleşme ile gümrük vergi oranlarıyla ilgili hiçbir yükümlülüğü üstlenmezler.

MADDE 10

Uyuşmazlıkların Halli

1. Bu Sözleşmenin yorumu veya uygulanmasıyla ilgili olarak, Âkit Taraflar arasında ortaya çıkan herhangi bir uyuşmazlık, eğer mümkünse, kendi aralarında müzakere yoluyla halledilir.

2. Bu yolla halledilemeyen herhangi bir uyuşmazlık, aralarında uyuşmazlık olan Âkit Taraflarca, bu uyuşmazlığı inceleyip halli konusunda bu Taraflara tavsiyelerde bulunacak olan Armonize Sistem Komitesine götürülür.

3. Eğer Armonize Sistem Komitesi uyuşmazlığı halledemezse, bu uyuşmazlık, Konseyin kuruluşuyla ilgili Sözleşmenin III (e) maddesi uyarınca tavsiyelerde bulunacak olan Konseye götürülür.

4. Aralarında uyuşmazlık olan Taraflar, Komitenin veya Konseyin tavsiyelerini bağlayıcı olarak kabul etmeleri hususunda önceden anlaşabilirler.

MADDE 11

Âkit Taraf Olma Şartları

(a) Konsey üyesi Devletler;

(b) Bu Sözleşme kapsamındaki konuların tümüne veya bazısı ile ilgili olarak kendilerine, anlaşmalara katılmak için yetki verilen Gümrük Birlikleri veya Ekonomik Birlikler; ve

(c) Konseyin talimatıyla Genel Sekreter tarafından davet edilen herhangi bir Devlet Âkit Taraf olabilir.

MADDE 12

Âkit Taraf Olma Usulü

1. Âkit Taraf olmaya uygun herhangi bir Devlet veya Gümrük Birlik veya Ekonomik Birlik, bu Sözleşmeye :

(a) Onaylama kaydı olmaksızın imzalayarak;

(b) Onaylama kaydı ile Sözleşmeyi imzaladıktan sonra bir onaylama belgesi tevdi ederek; veya

(c) Sözleşmenin imzaya açık tutulması sona erdikten sonra Sözleşmeye katılarak Âkit Taraf olabilir.

2. Bu Sözleşme, Brüksel'deki Konsey Merkezinde, 31 Aralık 1985 tarihine kadar 11 inci maddede belirtilen Devletlerin ve Gümrük Birliği veya Ekonomik Birliklerin imzasına açık tutulacaktır. Bu tarihten sonra, Sözleşme bu Devletlerin ve Gümrük veya Ekonomik Birliklerin katılmalarına açık tutulacaktır.

3. Onay ve katılma belgeleri Genel Sekretere tevdi edilecektir.

MADDE 13

Yürürlüğe Girme

1. İşbu Sözleşmeyi 11 inci maddede belirtilen Devletlerin ve Gümrük Birliği veya Ekonomik Birliğin en az 17'sinin, onay kaydı olmaksızın imzalamalarından veya onay ve katılma belgelerini tevdi etmelerinden sonraki en az 12 en fazla 24 ay içine rastlayan Ocak ayının 1'inde, 1 Ocak 1987 tarihinden önce olmamak kaydıyla, bu Sözleşme yürürlüğe girer.

2. Bu maddenin 1 inci paragrafında belirtilen asgari sayıya erişildikten sonra, bu Sözleşmeyi onay kaydı olmaksızın imzalayan, onaylayan veya kabul eden herhangi bir Devlet veya Gümrük Birliği veya Ekonomik Birlik açısından Sözleşmenin daha erken yürürlüğe giriş tarihi belirtilmedikçe, Sözleşmeyi onay kaydı olmaksızın imzaladıktan veya onay veya katılma belgesi tevdi ettikten sonraki en az 12

en fazla 24 ay içine rastlayan Ocak ayının 1'inde yürürlüğe girecektir. Bununla beraber bu paragraf hükümleri gereğince, işbu Sözleşmenin yürürlüğe giriş tarihi bu maddenin 1 inci paragrafında öngörülen tarihten daha önce olmaz.

MADDE 14

Bağlı Bölgelerdeki Uygulama

1. Herhangi bir Devlet, bu Sözleşmeye Âkit Taraf olduğu anda veya daha sonra, Genel Sekretere sunduğu bir bildiriyle, uluslararası ilişkilerden kendisinin sorumlu olduğu ve bildiri de ismini belirttiği bölgelerin tümünün veya herhangi birisinin, Sözleşme kapsamına alınmasını beyan edebilir. Bu tür bir bildiri, bildiri de daha erken bir tarih belirtilmemişse, Sekretere ulaştığı tarihten itibaren en az 12 en fazla 24 ay içine rastlayan Ocak ayının 1'inde yürürlüğe girer. Bununla beraber, işbu Sözleşme, ilgili Devlette yürürlüğe girmeden önce, yukarıda belirtilen bölgelere uygulanmaz.

2. Âkit Tarafın, adı verilen bu bölgeyle uluslararası ilişkisinden doğan sorumluluğu bittiği anda veya 15 inci Maddedeki usule göre Genel Sekreterliğe bildirilen daha erken bir tarihte, işbu Sözleşmenin bu bölgeye uygulanması sona erer.

MADDE 15

Çekilme

İşbu Sözleşmenin süresi sınırsızdır. Bununla beraber, herhangi bir Âkit Taraf bu Sözleşmeden çekilebilir ve Genel Sekreterin çekilme belgesini almasından bir yıl sonra, eğer bu belgede daha geç bir tarih bildirilmemişse, bu sözleşmeden çekilme geçerlilik kazanır.

MADDE 16

Değişiklik Usulü

1. KONSEY bu Sözleşmede yapılan değişiklikleri Âkit Taraflara tavsiye edebilir.

2. Herhangi bir Âkit Taraf, Genel Sekretere, tavsiye edilen değişikliklere itiraz olduğunu bildirebilir ve bu Maddenin 3 üncü paragrafında belirtilen süre içinde itirazını sonradan geri alabilir.

3. Tavsiye edilen herhangi bir değişikliğin, Genel Sekreter tarafından bildirilen tarihten 6 ay sonra, bu sürenin sonuna kadar önemli bir itirazın olmaması şartıyla, kabul edilmiş sayılır.

4. Kabul edilen değişiklikler, tüm Âkit Taraflar için, aşağıda belirtilen tarihlerden birinde yürürlüğe girer :

(a) Tavsiye edilen değişikliğin 1 Nisan'dan önce bildirilmesi halinde yürürlük tarihi, bildirim tarihini izleyen ikinci yılın 1 Ocak tarihidir, veya

(b) Tavsiye edilen değişikliğin 1 Nisan'dan veya daha sonra bildirilmesi halinde, yürürlüğe giriş tarihi, bildirim tarihini izleyen üçüncü yılın 1 Ocak tarihidir.

5. Her bir Âkit Tarafın İstatistik Nomanklatürleri ve Gümrük Tarife Nomanklatürü veya 3 üncü Maddenin 1 (c) paragrafındaki şartların yerine getirilmiş olması halinde, birleşik Tarife ve İstatistik Nomanklatürü, bu Maddenin 4 üncü paragrafında belirtilen tarihte, değiştirilmiş Armonize Sisteme uygun hale getirilecektir.

6. Bu Sözleşmeyi onay kaydı olmaksızın imzalayan, katılan veya onaylayan herhangi bir Devlet veya Gümrük Birliği veya Ekonomik Birlik, Âkit Taraf olduğunda, yürürlüğe girmiş veya bu Maddenin 3 üncü paragrafındaki hükümler uyarınca kabul edilmiş herhangi bir değişikliği kabul etmiş sayılır.

MADDE 17

Âkit Tarafların Armonize Sistemle İlgili Hakları

Armonize Sisteme ilişkin herhangi bir sorunla ilgili olarak, 6-ncı Maddenin 4 üncü paragrafı, 8 inci Madde ve 16 ncı Maddenin 2 nci paragrafı, Âkit Taraflara :

(a) Âkit Tarafın bu Sözleşme hükümlerine göre, uyguladığı Armonize Sistemin tüm kısımlarında; veya

(b) 13 üncü Madde hükümlerine uygun olarak, Sözleşmenin kendi yönünden yürürlüğe girdiği tarihe kadar, işbu Sözleşme hükümlerine göre yukarıda belirtilen tarihte uygulamaya zorunlu olduğu Armonize Sistemin bütün kısımlarında;

veya

(c) 4 üncü Maddenin 5 inci paragrafında bahsedilen 3 yıllık bir süre zarfında ve bu sürenin bitimine kadar, altı basamaklı Armonize Sistemi tamamen uygulamayı resmen taahhüt etmesi şartıyla Armonize Sistemin bütün kısımlarında; haklar tanır.

MADDE 18

Rezervler

İşbu Sözleşmeye hiçbir rezerv kabul edilmez.

MADDE 19

Genel Sekreterce Yapılan Bildirimler

Genel Sekreter, Âkit Taraflara, Sözleşmeyi imzalayan diğer Devletlere, bu Sözleşmeye Âkit Taraf olmayan Konsey Üyesi Devletlere ve Birleşmiş Milletler Genel Sekreterine :

- (a) 4 üncü maddeye uygun olarak aldığı bildirimleri;
  - (b) 12 nci maddeyle ilgili imza, onay ve katılmaları;
  - (c) 13 üncü maddeye uygun olarak işbu Sözleşmenin yürürlüğe giriş tarihini;
  - (d) 14 üncü maddeye uygun olarak aldığı bildirimleri;
  - (e) 15 inci maddeye uygun olarak aldığı çekilmeleri;
  - (f) 16 ncı maddeye uygun olarak bu Sözleşmeye tavsiye edilen değişiklikleri;
  - (g) 16 ncı maddeye uygun olarak tavsiye edilen değişikliklere yapılan itirazları ve uygun olduğunda bu itirazların geri alındığını;
  - (h) 16 ncı maddeye uygun olarak kabul edilen değişiklikleri ve bunların yürürlüğe giriş tarihlerini;
- bildirir.**

MADDE 20

Birleşmiş Milletler Nezdinde Tescil

Birleşmiş Milletler Anayasasının 102 nci maddesi gereğince bu Sözleşme, Konsey Genel Sekreterinin isteği üzerine Birleşmiş Milletler Genel Sekreterine tescil ettirilir.

Bunun belgesi olarak aşağıda imzaları bulunan tam yetkili temsilciler bu Sözleşmeyi imzalamışlardır.

Bu Sözleşme, her iki metin de aynı derecede geçerli olmak üzere Fransızca ve İngilizce dillerinde tek bir nüsha halinde 14 Haziran 1983 tarihinde Brüksel'de aktedilmiş olup, bu Sözleşmenin 11 inci maddesinde belirtilen tüm Devletlere ve Gümrük Birliğine veya Ekonomik Birliklere onaylanmış birer kopyasını gönderecek olan Konsey Genel Sekreterine tevdi edilir.

ARMONİZE MAL TANIMI VE KODLAMA SİSTEMİNE İLİŞKİN ULUSLARARASI SÖZLEŞMEYE DEĞİŞİKLİK PROTOKOLÜ

(Haziran 1986 tarihinde Brüksel'de aktedilmiştir.)

15 Aralık 1950 tarihinde Brüksel'de imzalanan Gümrük İşbirliği Konseyini kuran Sözleşmeye Âkit Taraflar ve Avrupa Ekonomik Topluluğu,

Armonize Mal Tanımı ve Kodlama Sistemine İlişkin Uluslararası Sözleşmenin (14 Haziran 1983 tarihinde Brüksel'de aktedilen) 1 Ocak 1988 tarihinde yürürlüğe girmesinin arzu edildiğini dikkate alarak,

Söz konusu Sözleşmenin 13 üncü maddesi değişmedikçe, Sözleşmenin bu maddede belirtilen tarihte yürürlüğe girişinin kesinlik arz etmediğini dikkate alarak,

Aşağıdaki hususlarda karara varmışlardır :

Madde 1

14 Haziran 1983 tarihinde Brüksel'de aktedilmiş olan Armonize Mal Tanımı ve Kodlama Sistemine İlişkin Uluslararası Sözleşmenin (bundan sonra «Sözleşme» olarak bahsedilecektir) 13 üncü maddesinin 1 inci paragrafı aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«1. Bu Sözleşme, yukarıdaki 11 inci maddede belirtilen Devletlerin veya Gümrük Birliği veya Ekonomik Birliklerin en az onyedisinin rezerv veya onay kaydı olmaksızın bu Sözleşmeyi imzalamalarından veya katılma veya kabul belgelerini tevdi etmelerinden en az 3 ay sonraya rastlayan ilk Ocak ayının 1 inci günü, 1 Ocak 1988 tarihinden önce olmamak kaydıyla, yürürlüğe girer.»

Madde 2

A. Bu protokol Sözleşmeyle aynı anda yürürlüğe girecektir, ancak Sözleşmenin 11 inci maddesinde belirtilen Devletlerin veya Gümrük Birliği veya Ekonomik Birliklerin en az onyedisinin, Protokolü kabul belgelerini Gümrük İşbirliği Konseyi Genel Sekreterliğine tevdi etmiş olmaları şarttır. Bununla beraber, Devletler veya Gümrük Birliği veya Ekonomik Birlikler daha önce veya aynı anda Sözleşmeyi rezerv veya onay kaydı olmaksızın imzalamamışlarsa veya Sözleşmeye onay veya katılma belgelerini daha önce veya aynı anda tevdi etmemişlerse, bu Devletler veya Gümrük Birliği veya Ekonomik Birlikler bu protokölü kabul belgelerini tevdi etmeyebilirler.

B. Yukarıdaki A paragrafına göre bu protokolün yürürlüğe girmesinden sonra Sözleşmeye Âkit Taraf olan herhangi bir Devlet veya Gümrük Birliği veya Ekonomik Birlik, bu protokölle değiştirilmiş Sözleşmeye Âkit Taraf olacaklardır.

NOT : Armonize Mal Tanımı ve Kodlama Sistemi ile İlgili Uluslararası Sözleşmenin Eki **NOMANKLATÜR** çok hacimli olduğu için bastırılmamıştır. (**NOMANKLATÜR**'ün birer örneği siyasî parti gruplarına verilmiştir.)